

MEMÒRIA ANUAL DE L'OBSERVATORI CENTRE D'ESTUDIS JORDI NADAL D'HISTÒRIA ECONÒMICA

ANY 2024

1. Projectes de recerca competitiu en actiu durant l'any 2024

Economic History and Development (Industry, Business and Sustainability)

Investigadors responsables: Alfonso Herranz Loncán

Duració: 01/01/2022–30/06/2025

Número de projecte oficial: 2021 SGR 00762

Nombre d'investigadors: 46

Quantitat finançada: 60.000€

Entitat finançadora: Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca (AGAUR)

Entitat de realització: Universitat de Barcelona

Entrepreneurial Management for Fostering Innovation and Talents (EM4FIT)

Projecte europeu coordinat per la Syddansk Universitet (Dinamarca)

Duració: 01/01/2020–31/10/2025

Número de projecte oficial: 872618

Entitat finançadora: Unió Europea. 8P1MCA - HORIZON 2020. PILLAR 1-EXCELLENT SCIENCE. MCA. Marie Skłodowska-Curie Actions.

Participació UB:

Responsable UB: Paloma Fernández Pérez

Nombre d'investigadors: 6

Quantitat finançada: 53.600€

Entitat de realització: Universitat de Barcelona

Mediterranean Agroecosystems for Sustainability and Resilience under Climate Change

Investigadors responsables: Joan Marull, Enric Tello (vice-lider)

Duració: 26/01/2021 – 25/01/2024

Número de projecte oficial: MAF4SURE

Nombre d'investigadors: 2

Quantitat finançada: 53.600€

Entitat finançadora: Unió Europea. 8PRIMA - HORIZON 2020. PRIMA. Partnership for Research and Innovation in the Mediterranean Area.

Entitat de realització: IERMB

Capacidad estatal en América Latina (1870-2020): indicadores, causas y consecuencias

Investigadors responsables: Alfonso Herranz Loncán, Sergio Espuelas Barroso

Duració: 01/09/2022–31/08/2026

Número de projecte oficial: PID2021-123129NB-C41

Nombre d'investigadors: 11

Quantitat finançada: 86.515€

Entitat finançadora: Ministerio de Ciencia, Innovación y Universidades

Entitat de realització: Universitat de Barcelona

Boosting ecological transition: Scaling up best agroecological practices from farms to landscapes and agri-food chains

Investigadors responsables: Enric Tello Aragay

Duració: 01/12/2022–30/11/2024

Número de projecte oficial: TED2021-130333B-C32

Nombre d'investigadors: 3
Quantitat finançada: 100.100€
Entitat finançadora: Ministerio de Ciencia e Innovación
Entitat de realització: Universitat de Barcelona

Paisajes agroecológicos y sistemas alimentarios en Cataluña y Baleares: transiciones pasadas, presentes y futuras

Investigadors responsables: Enric Tello Aragay
Duració: 01/09/2022–31/08/2025
Número de projecte oficial: PID2021-123129NB-C41
Nombre d'investigadors: 5
Quantitat finançada: 50.215€
Entitat finançadora: Ministerio de Ciencia, Innovación y Universidades
Entitat de realització: Universitat de Barcelona

Territorio y Estado. Un análisis histórico de la desigualdad regional en España, Europa del Sudoeste y América Latina

Investigadors responsables: Daniel Tirado Fabregat, Julio Martínez Galarraga
Duració: 01/09/2022–31/08/2025
Número de projecte oficial: PID2021-127636NB-I00
Nombre d'investigadors: 19
Quantitat finançada: 92.686€
Entitat finançadora: Ministerio de Ciencia, Innovación y Universidades
Entitat de realització: Universitat de València

Doctorat industrial 'Herències bioculturals d'una agricultura de muntanya: Elaboració d'una proposta d'articulació agroecològica al Parc Natural del Cadí i Moixeró en un context de canvi global i post pandèmia Covid-19'

Investigadors responsables: Enric Tello Aragay, Ana Moragues Faus
Duració: 04/06/2021–03/06/2024
Número de projecte oficial: 2021DI32
Nombre d'investigadors: 3
Quantitat finançada: 33.960,00 €
Entitat finançadora: Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca (AGAUR)
Entitat de realització: Universitat de Barcelona

"SoverEnergy". Conceptualising "energy sovereignty" as a framework for just socio-ecological transitions

Investigadors responsables: Enric Tello, Diego Andreucci
Duració: 08/10/2019–07/10/2024
Número de projecte oficial: RYC-2017-22166
Nombre d'investigadors: 2
Quantitat finançada: 208.600€
Entitat finançadora: Ministerio de Economía y Competitividad
Entitat de realització: Universitat de Barcelona

Contracte del Programa Ramon y Cajal

Investigadors responsables: Alfonso Herranz Loncán, Ana Moragues Faus
Duració: 08/10/2019–07/10/2024
Número de projecte oficial: RYC-2017-22166
Nombre d'investigadors: 2
Quantitat finançada: 208.600€
Entitat finançadora: Ministerio de Economía y Competitividad
Entitat de realització: Universitat de Barcelona

2. **Activitats científiques i de transferència del coneixement desenvolupades amb el suport de l'Observatori**

A) Jornades i workshops.

2024 UB—UC3M—UV PhD Economic History Workshop (8th Edition), Universitat de Barcelona, 6 i 7 de juny de 2024.

Corea del Sud: del subdesenvolupament a la innovació. Assoliments i desafiaments en la seva evolució i situació econòmica. Ponents: Jinho Shin (soci-director de PromoCorea i exfuncionari del Govern de la República de Corea) i Carlos Marcuello (professor associat de la Universitat de Barcelona i consultor d'internacionalització). Modera: Marc Prat, professor agregat de la UB i secretari del Departament d'Història Econòmica, Institucions, Política i Economia Mundial. Facultat d'Economia i Empresa, Universitat de Barcelona, 14 de maig de 2024.

"The Connected World: New Perspectives in Global Economic History". RHI-IHR Workshop and Special Issue. Workshop organitzat per la *Revista de Historia Industrial-Industrial History Review*, Londres, 5 de juny de 2024

26th ESHET Summer School. History of Economic Thought, Economic Philosophy and Economic History "New Perspectives in Economics, New Topics in History of Economics". Facultat d'Economia i Empresa, Universitat de Barcelona, 2-6 de setembre de 2024.

B) Seminaris

El Centre ha participat en l'organització de les següents sèries de seminaris online a nivell internacional:

[International Macro History Online Seminar](#). La sèrie de seminaris en línia d'Història Macroeconòmica Internacional, organitzada conjuntament pel Graduate Institute's Centre for Finance and Development, Centre for Economic Policy Research i un consorci de nombroses altres universitats i institucions d'arreu del món, té com a objectiu mantenir actiu el flux del debat intel·lectual i presentar setmanalment temes d'història macroeconòmica a un públic interessat.

Des del Centre s'organitzen els Seminaris d'Història Econòmica del Departament d'Història Econòmica, Institucions, Política i Economia Mundial. Durant el 2024 s'han fet els següents seminaris:

24 de gener de 2024 – Gabriele Cappelli (University of Sienna). "Does Education Fuel Prosperity? New Evidence from European Historical Spatial Data (1870-1950)". En coautoria amb María José Fuentes-Vásquez (Universitat de València/Universitat de Barcelona).

21 de febrer de 2024 – Çinla Akdere (Middle East Technical University). "Kuhn Revisited: Two Types of Paradigm Shift in Economics".

17 d'abril de 2024 – Gabriel Jover (Universitat de Girona). "Crisis oleícola y mercado de trabajo. Mallorca 1730-1840".

24 d'abril de 2024 – Manuel A. Bautista-González (University of Oxford). Correspondent Banking Networks in Mexico from the First Economic Globalization through the Early Bretton Woods Era: Three Case Studies (1895-1956)". Coorganitzat amb el Màster en Estudis Llatinoamericans.

15 de maig de 2024 – Alex Gillett (University of York) i Kevin Tennent (University of Strathclyde). "Temporality and Virtual Organizations in Business History".

22 de maig de 2024 – Bernard Harris (University of Strathclyde). "Morbidity among working-class men and women in early-twentieth century Sweden". En coautoria amb Lars-Fredrik Andersson (Stockholm and Umeå) i Liselotte Eriksson (Umeå).

12 de juny de 2024 – Marco Doria (Università di Genova). "Deindustrialization and relative economic decline of Italy, 1973-2023".

25 de setembre de 2024 – **Álex Sánchez** (Universitat de Barcelona). "Erasmus de Gónima, un empresario clave en los orígenes de la Barcelona industrial (1746-1821)".

2 d'octubre de 2024 – Ofelia Rey Castelao (Universidade de Santiago de Compostela). "Mujeres en los caminos: integración y marginación en los siglos modernos".

16 d'octubre de 2024 – **Ricard Soto** (Universitat de Barcelona), Sergi Lozano (Universitat de Barcelona), Gabriel Jover (Universitat de Girona) i **Enric Tello** (Universitat de Barcelona). "Colonització feudal, frontera i desigualtat a la perifèria mediterrània: Mallorca (1232-1315)".

30 d'octubre de 2024 – Alexander Klein (University of Sussex). "Did Tariffs Make US Manufacturing Great? Evidence from the post-1870 Manufacturing Boom".

6 de novembre de 2024 – Leigh Gardner (LSE). "Who governed colonial Africa? Taxation and representation in the British Empire".

20 de novembre de 2024 – Sergio Petralia (Utrecht University). "The emergence and codification of technological knowledge".

27 de novembre de 2024 – Guido Alfani (Bocconi University). "As Gods Among Men. A History of the Rich in the West".

11 de desembre de 2024 – Juliana Jaramillo (Banco Central de Colombia). "Waves of change? Radio announcements and fertility decline".

C) Seminaris de Doctorat

12 de gener de 2024

Guillermo Antuña (Universitat de Barcelona). "Just company regions? The long-term impact of big steelmaking firms on industrial path development: The cases of Asturias and Umbria".

Adrián Cabezas (Universitat de Barcelona). "Una comparativa entre las compañías ferroviarias españolas y europeas durante los años 30".

Wenxuan Zhang (Universitat de Barcelona). "Gestión de la salud laboral en la era de la Gran Minería del Cobre en Chile: análisis histórico de la mortalidad por silicosis, 1940-1990"

Orr Yoel Rimmer (Universitat de Barcelona). "Exploring sub-national variation in State Capacity development in Chile during the 19th Century".

28 de juny de 2024

Juan Monsalve (Universitat de Barcelona). "El concepto de entropía y su incidencia en el pensamiento de Enrique Leff y Martínez Alíer: decrecimiento y productividad neguentrópica.".

Alberto López (Universitat de Barcelona). "Políticas antitrust y sus efectos en el desarrollo de la industria cinematográfica estadounidense (1900-1960)".

Daniele Vico (Universitat de Barcelona). "Exploring the political ecology of informal recyclers in Barcelona".

Marc Taratet (Universitat de Barcelona). "Nuevas perspectivas sobre la evolución de la desigualdad intra-regional en España entre 1973 i 1990".

Xavier Roig (Universitat de Barcelona). "Crisi finisecular i mobilitat pagesa a Catalunya: el cas rabassaire (1890 - 1960)".

Víctor Caballero (Universitat de Barcelona). "Convergencia regional bajo una red de infraestructura óptima".

Ferran Canudas (Universitat de Barcelona). "Bones pràctiques i barreres per endegar una transició agroecològica i alimentària a la zona prepirinenca del Cadí-Moixeró (Catalunya)".

D) Publicacions realitzades amb el suport del Centre d'Estudis Jordi Nadal

Revista de Historia Industrial, números publicats:

Vol. 33, no. 90 (2024-1)

Articles

Amine Haouas, Justin Yifu Lin, "The failure of Algeria's industrialization strategy, 1967–1989: a new structural economics perspective". (p. 11-40). <https://doi.org/10.1344/rhiihr.41054>.

Josué Llull, "The problems of autarkic military industrialization and its restructuring in Franco's Spain: a case study on the National Company of Optics (ENOSA)" (p. 41-80). <https://doi.org/10.1344/rhiihr.38033>.

Jesús María Valdaliso, Patricia Suárez, Carlos Alvarado García, "Natural gas, coal or oil? The determinants of the delayed energy transition in Northern Spain, 1958-1974" (p. 81-104). <https://doi.org/10.1344/rhiihr.40496>.

Faustino Acosta Ortega, "Spreading nuclear energy in Southern Europe: the large projects in Catalonia" (p. 105-139). <https://doi.org/10.1344/rhiihr.39243>.

Angel Calvo Calvo, "Technological and corporate innovation in Spanish specialised metallurgy: the case of Rivière (1860–1924)" (p. 141-171). <https://doi.org/10.1344/rhiihr.38531>.

Ressenyes

"Matés-Barco, Juan Manuel, and María Vázquez-Fariñas, eds. 2023. *The Age of Global Economic Crises (1929-2022)*. Abingdon: Routledge, 220 pp.", per Antonio Jesús Pinto Tortosa (p. 175-177).

"Sánchez-Mosquera, Marcial, y Pablo Gutiérrez González, eds. 2022. *Mercado de trabajo e Instituciones en el Sur de Europa. Un análisis de largo plazo*. Madrid: Sílex Universidad, 378 pp." per Elena Gallego Abaroa (p. 179-184).

"Núñez Romero-Balmas, Gregorio, y María Vázquez-Fariñas, eds. 2022. *Finanzas e industrialización en España*. Jaén: UJA Editorial, 402 pp.", per Juan Hernández Andreu (p. 185-188).

"Castillo Hidalgo, Daniel, Francisco Quintana Navarro y Sergio Solbes Ferri. 2023. *La diferencia insular II. El modelo fiscal de Canarias en perspectiva histórica. Fiscalidad y gasto público en la etapa contemporánea: del sistema de franquicias comercial*" per Jesús Miras Araujo (p. 189-191)

"Jesús María Valdaliso (dir.); Carlos Alvarado García y Patricia Suárez. 2022. *Nortegas (1845-2021): Historia de la industria del gas en el Norte de España*. Madrid: Marcial Pons, 542 pp.", per Mercedes Fernández Paradas (p. 207-210).

"Blasco Martel, Yolanda, y Eloi Serrano Robles, coord. 2022. *55 años de Banca Cooperativa. Caja de Ingenieros, una historia de futuro*. Barcelona: Plataforma Editorial, 145 pp.", per Marc Prat Sabartés (p. 193-194).

Vol. 33, no. 91 (2024-2)

Articles

José-Miguel Lana Berasain, "One guild, two merchants, and common property. A social capital crisis in textile manufacturing during the 18th century". (p. 11-41). <https://doi.org/10.1344/rhiihr.41898>.

Fernando Largo Jiménez, "“To recycle is to win!” The recovery of materials for war industry and institutional responses in Catalonia during the Spanish Civil War, 1936-1939" (p. 43-67). <https://doi.org/10.1344/rhiihr.40074>.

Irina Yanyshchev-Nesterova, "Internationalising Spanish Firms to the East: Business Strategies of the National Institute of Industry towards the Soviet Union (late 1950s to 1991)" (p. 69-104). <https://doi.org/10.1344/rhiihr.41444>.

Luis Cárdenas del Rey, "Wage dynamics during the technocratic stage of Francoism (1957–1973)." (p. 105-140). <https://doi.org/10.1344/rhiihr.39312>.

Belén Moreno Claverías, Patricia Suárez Cano, "Economic repression through the labour market: job placement agencies, "preferential" workers and unemployment in Spain during the Civil War and early Francoism." (p. 141-170). <https://doi.org/10.1344/rhiihr.41261>.

Ressenyes

"Gallego Martínez, Domingo. 2022. *Los caminos del progreso. Una historia del desarrollo económico*. Granada:, 557 pp.", per Carlos Larrinaga, p. 177-179.

"Larrinaga, Carlos Comares y Donatella Strangio, eds. 2022. *El turismo en España e Italia antes del boom turístico*. Madrid: Sílex Ediciones, 225 pp.", per Juan Hernández Andreu, p. 181-183.

"Sarasúa, Carmen, ed. 2021. *Salarios que la ciudad paga al campo. Las nodrizas de las inclusas en los siglos XVIII y XIX*. Alacant: Publicacions de la Universitat d'Alacant, 511 pp.", per Ramón Lanza García, p. 185-188.

"Sánchez, Esther M. y Santiago M. López. 2021. *Historia del uranio en España. De la minería a la fabricación del combustible nuclear, c. 1900-1986*. Madrid: Sociedad Nuclear Española, 184 pp." per Beatriz Muñoz Delgado, p. 189-192.

"Escudero, Antonio y José Manuel Casado, eds. 2022. *El impacto de la pandemia COVID-19 en las economías española y alicantina*. València: Tirant Lo Blanch, 426 pp.", per Estefanía López Llopis, 193-197.

Vol. 33, no. 92 (2024-3). Comparative Development in Colonial Africa. Katharine Frederick (Utrecht University), Dácil Juif (Universidad Carlos III de Madrid), and Felix Meier zu Selhausen (Utrecht University), Guest Editors

Articles

Katharine Frederick , Dácil Juif, Felix Meier zu Selhausen, "The Revival of African Economic History in the 21st Century: A Bibliometric Analysis", p. 11-48. <https://doi.org/10.1344/rhiihr.47560>.

Michael Chanda Chiseni, Jutta Bolt, "The Origins of Formal Educational and Gender Inequality in Zambia, 1924-1990", p. 49-92. <https://doi.org/10.1344/rhiihr.44573>.

Tom Westland, "Spatial inequality in living standards and the urban premium in late colonial French West Africa", p. 93-118. <https://doi.org/10.1344/rhiihr.44765>.

Kleoniki Alexopoulou, Ewout Frankema, "Imperialism of jackals and lions. The fiscal-military state in Portuguese Africa in the British and French African mirror, c. 1850–1940", 119-158. <https://doi.org/10.1344/rhiihr.44736>.

Leo Dolan, "Explaining the transition from forced to free labour in colonial Angola's diamond mines", p. 161-198. <https://doi.org/10.1344/rhihr.44588>.

Ressenyes

"Murphy, Anne L. 2024. *Virtuous Bankers: A Day in the Life of the Eighteenth-Century Bank of England*. Princeton and Oxford: Princeton University Press, 275 pp.", per Francisco Cebreiro Ares, p. 201-204

"Semeraro, Riccardo. 2024. *L'acciaio possibile: Resilienza e trasformazione della siderurgia lombarda nel secondo dopoguerra*. Milano: FrancoAngeli, 162 pp.", per Guillermo Antuña, p. 205-206.

"Roldán de Montaud, Inés y Pablo Martín-Aceña. 2023. *La banca en las colonias españolas: Cuba, Puerto Rico y Filipinas*. Madrid: Marcial Pons Ediciones Historia, 456 pp.", per Yolanda Blasco Martel, p. 207-210.

"Sáez García, Miguel Ángel. 2023. *Acero y Estado. Las políticas siderúrgicas en España (1891-1998)*. Granada: Comares, 318 pp.", per José Luis García Ruiz, p. 211-214.

"Cardoni, Fabien. 2022. *Le futur empêché. Une histoire financière de la défense en France (1945-1974)*. Paris: Éditions de la Sorbonne, 270 pp.", per Esther M. Sánchez Sánchez, p. 215-217.

Llibres publicats amb el suport de l'Observatori

Jordi Planas i Francesc Valls-Junyent. 2024. *Cacics i rabassaires. Dinàmica associativa i conflictivitat social. Els Hostalets de Pierola (1890-1939)*. Tarragona/Vilafranca del Penedès: Publicacions de la URV/Vinseum.

3. Publicacions dels membres del Centre

Articles en revistes

Andrea Montero-Mora; **Marc Badia Miró**. 2024. Mild Arabica coffee trade at a time of market regulation. *Economic History of Developing Regions* 39(2): 196-217. doi: 10.1080/20780389.2023.2254496. JCR (Q1), MIAR (Q1).

Antuña, Guillermo. 2024. Industrial path creation, a business case approach: Daniel Alonso Group from steelmaking to wind power. *Business History*. DOI: 10.1080/00076791.2024.230479. JCR (Q1).

Blasco-Martel, Yolanda ; El Bachiri, Nabi ; Lozano-Pérez, Sergi. 2024. La capacidad de aprendizaje y responsabilidad. El uso de indicadores para la medición de competencias transversales. *RIDU: Revista d'Innovació Docent Universitària* 17: 1-19.

Blasco-Martel, Yolanda; Sudrià Triay, Carles. 2024. La experiencia española de la banca emisora: la pluralidad de emisión en el siglo xix. *El Trimestre Económico* 91(363): 529-561. DOI: 10.20430/ete.v91i363.2458

Bogart, D. ; Chaudhary, L. ; **Herranz-Loncán, A.** 2024. The growth contribution of colonial Indian railways in comparative perspective. *Economic History Review* 77 (4): 1509-1534. DOI: 10.1111/ehr.13341. MIAR (Q1); Scopus (Q1); JCR (Q1); Carhus+ (A).

Beltrán Tapia, F.J.; Díez-Minguela, A.; Gómez-Tello, A.; **Martinez-Galarraga, J.; Tirado, D.A.** 2024. Local institutions and human capital formation in pre-industrial societies: evidence from Valencia, *European Review of Economic History*, 28 (2): 135-162. DOI: 10.1093/ereh/head022.

Calvo, Ángel. 2024. 'The corporate concentration in mass communication technology: the Spanish

radiotelegraphy in the transistor and computer era', *TST. Transportes, Servicios y Telecomunicaciones*, 53, pp.15-52. DOI:10.24197/tst.53.2024.15-52. MIAR (Q2).

Calvo, Àngel. 2024. Technological and corporate innovation in Spanish specialized metallurgy: the case of Rivièra (1860–1924), *Revista de Historia Industrial – Industrial History Review*, XXXIV(90): 141-171. DOI: 10.1344/rhihr.38531. MIAR (Q1), Scopus (Q2), JCR (Q1).

Catalan, Jordi. 2024. Dels ibers als catalans (VII aC-XV dC): una interpretació econòmica. *Revista Econòmica de Catalunya* 89: 20-27. MIAR (Q3); Carhus+ (D).

Catalan, Jordi. 2024. Pere Pascual i Domènec: passió local i història total (1945-2023). *Butlletí de la Societat Catalana d'Estudis Històrics* XXXIV: 347-356. MIAR (Q3); Carhus+ (B).

Colomé-Ferrer, Josep. 2024. Trabajo agrario femenino en Cataluña, 1830-1930. *Historia Agraria* 93: 1-31. <https://doi.org/10.26882/histagrar.093e04c>. MIAR (Q1), Scopus (Q1), JCR (Q1), Carhus+ (B).

España-Eljaiek, I., **Fernández-Cebrián, P.**, & **Fuentes-Vásquez, M. J.** 2024. An education to colonise. The educational discrimination of indigenous people in colonial settings: lessons from Colombia and Mozambique. *Investigaciones de Historia Económica*, 20(1), 18–32. <https://doi.org/10.33231/j.ihe.2023.03.003>. JCR (Q1).

Fernández-de-Sevilla, Tomàs. 2024. The creation of the FC Barcelona early competitive advantage from a new entrepreneurial history approach, 1899–1922. *Management & Organizational History* 19(2): 81-107. <https://doi.org/10.1080/17449359.2024.2343662>. MIAR (Q2), Scopus (Q1), JCR (Q1).

Gambi, Thiago; **Blasco-Martel, Yolanda**. 2024. Regulación bancaria y creación de bancos emisores en Iberoamérica en el siglo XIX: un análisis comparativo (España, Portugal, Argentina, Brasil y Chile). *Iberoamericana* 24(87): 131-157. DOI: 10.18441/ibam.24.2024.87.131-157.

García-Barrero, José Antonio. 2024. Determinants of seasonal circular migration during Spain's rural exodus, 1955–1973. *Cliometrica*. <https://doi.org/10.1007/s11698-024-00293-4>. JCR (Q1).

García-Barrero, José Antonio. 2024. The formation of the tourism labour market in Spain, 1955–1973. *Revista de Historia Económica / Journal of Iberian and Latin American Economic History*. 42(2):269-299. doi:10.1017/S0212610924000089. JCR (Q1).

García-Barrero, José Antonio. 2024. From circular to permanent: The economic assimilation of migrants during Spain's rural exodus, 1955-1973. *Economic History Review* 77 (3): 765-795. <https://doi.org/10.1111/ehr.13294>. JCR (Q1).

García-Barrero, José Antonio. 2024. Factors de resiliència rural a les Illes Balears, 1950-1991. *Estudis d'Història Agrària*, 36: 51-85. <https://doi.org/10.1344/eha.2024.36.51-85>.

Kuntz Ficker, Sandra; **Herranz Loncán, Alfonso**. 2024. La población en México y sus estados, 1820–1870. *Mexican Studies/Estudios Mexicanos* 40 (1): 33-71. DOI: 10.1525/msem.2024.40.1.33. MIAR (Q1); Scopus (Q2); Carhus+ (B).

Mañé-Estrada, Aurèlia. 2024. La influencia del pensamiento neoliberal en la internacionalización del petróleo de Oriente Medio y del Norte de África. *Revista de Estudios Internacionales del Mediterráneo*. 37: 6-26. <https://doi.org/10.15366/reim2024.37.001>. MIAR (Q1), Scopus (Q4), Carhus+ (C).

Martínez-Galarraga, Julio; Prat, Marc. 2024. Inequality in rural Catalonia in the early eighteenth century. *Cliometrica*. DOI: 10.1007/s11698-024-00289-0. MIAR (Q1), Scopus (Q1), JCR (Q1), Carhus+ (A).

Marcuello Recaj, Carlos. 2024. La Globalización Alternativa. Del sistema e Bretton Woods a la influencia de los BRICS. *Escuela de Comercio Exterior* (abril): 1-20. Revista no indexada.

Masjuan, Eduard. 2024. Biografías cruzados. Amor a la naturaleza y a los seres humanos desde el anarquismo: Edgardo Ricetti e Isidre Nadal (Llum de la Selva). *Políticas de la Memoria* 24 de diciembre de 2024: 267-274 DOI 104 7195899.

- Masjuan Bracons, Eduard**, 2024. La Farmàcia Masjuan de Sabadell, 1912-1944. *Revista de la Societat Catalana d'Història de la Farmàcia* 18(40): 35-50.
- Otero, Iago; Rigal, Stanislas; Pereira, Laura; Kim, Hyeljin; Gamboa, Gonzalo; **Tello, Enric**; Grêt-Regamey, Adrienne. 2024. Degrowth scenarios for biodiversity? Key methodological steps and a call for collaboration. *Sustainability Science*. DOI: 10.1007/s11625-024-01483-9. MIAR (Q1), Scopus (Q1), JCR (Q1).
- Pérez Montiel, José Antonio**, Carles Manera; Ferran Navinés. 2024. 2024: "Critical globalisation: Productive capacity and capital productivity in the United States, 1945–2020", *Economic & Labour Relations Review* 35 (1), 66-78. <https://doi.org/10.1017/elr.2023.51>. JCR (Q2).
- Ramon-Muñoz, Ramon; Ramon-Muñoz, Josep Maria**. 2024. The urban-rural height gap: evidence from late nineteenth-century in Catalonia. *Cliometrica*. 18(1): 103-140. DOI: 10.1007/s11698-022-00263-8. MIAR (Q1), Scopus (Q1), JCR (Q1), Carhus+ (A).
- Ramon-Muñoz, R.**; Molema, M.; Evenhuis, E. 2024. Business history and the resilience of regional economies. *Business History* 66(8): 1939-1961. DOI: 10.1080/00076791.2024.2432420. MIAR (Q1), Scopus (Q1), JCR (Q2), Carhus+ (A).
- Roldán, Alba**. 2024. "Was Spanish debt sustainable? A debt sustainability analysis, 1850-1913". *European Review of Economic History*, (28): 254-276. <http://dx.doi.org/10.1093/ereh/head020>.
- Sánchez, Àlex**. 2024. La manufactura d'indianes, una indústria clau en el creixement econòmic català del segle XVIII. *Revista Econòmica de Catalunya* 89: 28-33. MIAR (Q3), Carhus+ (D).
- Sánchez, Esther**, López, Santiago y De la Torre, Joseba. 2024. "Orígenes y trayectoria de la industria de combustible nuclear en España: ENUSA, 1972-2022", *Investigaciones de Historia Económica* 20: 43-56, <https://doi.org/10.33231/i.ihe.2024.02.007>. JCR (Q1).
- Soler-Becerro, Raimon**. 2024. Una gran empresa vinícola de Vilafranca del Penedès: de Cortina y Cia a Bosch-Güell SA. *Del Penedès* 39-40: 99-124. https://www.iepenedesencs.org/2018/creativecommons_delpenedes.php?id=40. No indexada.
- Guadalupe Souto, **Alfonso Herranz-Loncán, Sergio Espuelas**, Gemma Abio, Ció Patxot, The Elderly Bias of the Spanish Welfare State (1958–2012), *European Review of Economic History*, 2024;, heae015, <https://doi.org/10.1093/ereh/heae015>. MIAR (Q1); Scopus (Q1).
- Andrea Tappi** y Javier Tébar Hurtado, 2024. The End of Dictatorships in Portugal and Spain: Historical Contexts and Public Memories, *Observing Memories*, 8: 58-65.
- Andrea Tappi** y Javier Tébar Hurtado, 2024. La mala educación. La Transición española en los libros de texto de Bachillerato, *Historia y Memoria de la Educación*, 19: 109-142.
- Tello, Enric**. 2024. Transformacions del paisatge agrari català i serveis ecosistèmics. *Revista Econòmica de Catalunya* 89: 76-83. MIAR (Q3), Carhus+ (D).
- Tirado, Daniel A.**; Díez-Minguela, Alfonso; **Martínez-Galarraga, Julio**. 2024. Les arrels de la industrialització catalana: del segle XVIII a la Guerra Civil. *Revista Econòmica de Catalunya* 89: 67-75. MIAR (Q3); Carhus+ (D)
- Tirado, Daniel A.**; Díez-Minguela, Alfonso; **Martínez-Galarraga, Julio**. 2024. Catalunya dins l'economia espanyola: del vapor a la intel·ligència artificial, de màquina a vagó. *Revista Econòmica de Catalunya* 89: 91-98. MIAR (Q3); Carhus+ (D).
- Verd Lladrés, Guillem**. 2024. 'Unravelling the Political Economy of Social Policy Formation: The Spanish Compulsory Maternity Leave, 1900-1936.' *Investigaciones de Historia Económica/Economic History Research*, 20(3):42-56. <https://doi.org/10.33231/i.ihe.2024.03.004>. JCR (Q1).

Llibres i capítols de llibres

Marc Badia-Miró; Yolanda Blasco Martel; Anna Carreras-Marín; José Alejandro Peres Cajías; Oriol Sabate Domingo. 2024. La promoción de la lectura como método de aprendizaje mediante la aplicación del TBL (Team Based Learning) en el aula: una experiencia en el Máster de Estudios Latinoamericanos. In *Enseñando Historia Económica en la era de la Inteligencia artificial: nuevos y viejos métodos para nuevos y no tan nuevos desafíos*. Antonio M. Linares Luján, Francisco M. Parejo Moruno y José F. Rangel Preciado (editores), 69-82. Publicaciones de la Universidad de Extremadura.

Beltrán Tapia, F.J.; Díez-Minguela, A.; Fernández Modrego, V.; Gómez-Tello, A.; **Martinez-Galarraga, J.; Tirado, D.A.** 2024. ESPAREL: Una infraestructura de datos espaciales para el estudio de la ordenación del territorio en el tránsito del Antiguo Régimen al Estado Liberal. In Linares Luján, A., Parejo Moruno, F. and Rangel, F. J. (eds.), *Enseñando Historia Económica en la era de la inteligencia artificial: nuevos y viejos métodos para nuevos y no tan nuevos desafíos*, 199-210. Cáceres: Publicaciones de la Universidad de Extremadura, Cáceres.

Francisco J. Beltrán Tapia, Alfonso Díez-Minguela, Víctor Fernández-Modrego, Alicia Gómez-Tello and **Julio Martínez-Galarraga, Daniel A. Tirado.** De pueblos y municipios: una mirada a los orígenes de la despoblación en la provincia de Castellón. In Paradas, M. (ed.), *Estudios en homenaje al profesor Antonio Parejo Barranco*, Centro de Ediciones de la Diputación Provincial de Málaga, Málaga (2024).

Bosch-Príncipe, M. (Coordinadora); **Blasco-Martel, Y.**; Bosch-Príncipe, M.; Castellví, M.; El Bachiri, N.; González, G.; Jorge-Sotelo, E.; Lozano, S.; Massip, M.; Pons, M.A.; Santiesteban, A.; Sarrasí, F.J. 2024. Educación financiera para profesorado de educación primaria. Madrid: Fundación ICO. ISBN: 978-85-948744-5-1.

Cabana Iglesia, Ana; **Colomé-Ferrer, Josep**, coords. 2024. *Conflicte i gènere en el món rural. Fonts per al seu estudi als segles XVIII-XX*. Documenta Universitaria: Girona. ISBN: 978-84-9984-681-1.

Cabana Iglesia, Ana; **Colomé-Ferrer, Josep.** 2024. Introducció. In *Conflicte i gènere en el món rural. Fonts per al seu estudi als segles XVIII-XX*, coordinat per Ana Cabana Iglesias i Josep Colomé-Ferrer, 7-16. Documenta Universitaria: Girona. ISBN: 978-84-9984-681-1.

Calvo, Ángel. 2024. *Las tecnologías de la información y la comunicación en España*. Madrid: Ediciones Complutense. ISBN: 978-84-669-3824-2

Colomé-Ferrer, Josep. 2024. Sociabilitat informal femenina i conflictivitat quotidiana en el món rural català, 1850-1920. In *Conflicte i gènere en el món rural. Fonts per al seu estudi als segles XVIII-XX*, coordinat per Ana Cabana Iglesias i Josep Colomé-Ferrer, 70-101. Documenta Universitaria: Girona. ISBN: 978-84-9984-681-1.

Díez-Minguela, Alfonso; Guilera, Jordi; **Martinez-Galarraga, Julio.** 2024. Living standards in Iberia, 700-2000. In *An Economic History of the Iberian Peninsula, 700-2000*, 592-616. Cambridge: Cambridge University Press. <https://doi.org/10.1017/9781108770217>.

Alfonso Díez Minguela, Francisco J. Goerlich, **Daniel A. Tirado.** 2024. Nuevos métodos, nueva evidencia sobre el asentamiento de la población en la Comunitat Valenciana: la construcción de una grid de población para 1887. In Camarero Bullón, C., Bringas Gutiérrez, M. A. and Luna San Eugenio A. (eds.), *Ecos modernos. Fuentes geohistóricas de los siglos XIX y XX*, 173-190. Santander: Publicaciones de la Universidad de Cantabria.

Fernández Pérez, Paloma, editor. 2024. Business History of Hospitals in the 20th Century. Entrepreneurship, Organization, and Finances. Cham: Springer. ISBN: 978-3-031-59422-9.

Fernández Pérez, Paloma; Matus, Mauricio. 2024. Hospital Systems in Latin America: Transformation

and Change, 1960s–2020s. In *Business History of Hospitals in the 20th Century. Entrepreneurship, Organization, and Finances*, edited by Paloma Fernández Pérez, 163-176. Cham: Springer. ISBN: 978-3-031-59422-9.

Freire Costa, Leonor; Grafe, Regina; **Herranz-Loncán, Alfonso**; Igual-Luis, David; Pinilla, Vicente; Vasconcelos Vila, Hermínia. 2024. Introduction. In *An Economic History of the Iberian Peninsula, 700–2000*, edited by Pedro Lains, Leonor Freire Costa, Regina Grafe, Alfonso Herranz-Loncán, David Igual-Luis, David, Vicente, Herminia Vasconcelos Vilar, 1-22. Cambridge: Cambridge University Press. <https://doi.org/10.1017/9781108770217.002>.

Herranz-Loncán, Alfonso; Sanchis-Llopis, M. Teresa; **Tirado-Fabregat, Daniel A.** 2024. Economic Growth and the Spatial Distribution of Income, 1800-2000. In Lains, P., Freire, L., Grafe, R., Herranz-Loncán, A., Igual-Luis, D., Pinilla, V. and Vilar, H. V. (eds.), *An Economic History of the Iberian Peninsula, 700-2000*, 473-495. Cambridge: Cambridge University Press, United Kingdom.

Jover, Gabriel; Murray, Iván; Fullana, Onofre; **Tello, Enric.** 2024. Transiciones ecológicas en el mediterráneo: ¿qué podemos aprender de la trayectoria desde los agroecosistemas tradicionales de Mallorca al turismo global?, (1521-2022). In *Impactos ambientales del crecimiento económico en España*, coordinado por Iñaki Iriarte-Goñi, Juan Infante-Amate, 95-120. Saragossa: Prensas de la Universidad de Zaragoza. ISBN: 978-84-1340-732-6.

Lains, Pedro (general editor); Freire Costa, Leonor; Grafe, Regina; **Herranz-Loncán, Alfonso**; Igual-Luis, David; Pinilla, Vicente; Vasconcelos Vilar, Hermínia (editors). 2024. *An Economic History of the Iberian Peninsula, 700–2000*. Cambridge: Cambridge University Press.

Martinez-Galarraga, Julio; Silvestre, Javier; **Tirado, Daniel A.** 2024. Quantitative Economic History and Economic Geography, in Diebolt, C. and Hauptert, M. (eds.), *Handbook of Cliometrics*, 2689-2719 Berlin: Springer-Verlag, GmbH, Germany.

Soler-Becerro, Raimon. 2024. Trabajo, salarios y género en un núcleo vinícola: Vilafranca del Penedès durante el primer tercio del siglo XX. In *Desigualdades en perspectiva histórica. Trabajos, salarios y género en España, siglos XVI-XX*, edited by Cristina Borderías and Luisa Muñoz-Abeledo, 247-276. Barcelona: Edicions de la Universitat de Barcelona-Icaria Editorial. ISBN: 978-84-1050-067-9.

Sánchez, Esther y López, Santiago, coords. 2024. *Referentes internacionales del desarrollo nuclear español, 1945-actualidad*, Madrid, Sociedad Nuclear Española, <https://www.sne.es/publicaciones/biblioteca/referentes-internacionales-del-desarrollo-nuclear-espanol/>.

Sánchez, Esther (2024), "La France et la modernisation de l'Espagne démocratique. Reconversion industrielle, intégration européenne et Horizon 92", en Sergio Molina García (dir.), *La relation franco-espagnole lors de la convergence socialiste (1982-1995)*, Paris, L'Harmattan, pp. 161-182.

Soler-Becerro, Raimon. 2024. En els orígens del Celler Cooperatiu de Llorenç del Penedès: associacionisme, cooperació, arquitectura i patrimoni. In *Terra de Llorers. On la història i el paisatge conflueixen amb les arts contemporànies*, un projecte de Ramon Sicart i Batet, 263-272. Llorenç del Penedès: Sic'Art Edicions. ISBN: 978-84-09-62562-8.

Andrea Tappi, 2024. *Illuminare la capitale. Una storia d'impresa. Dall'Anglo-Romana alla Centrale (1847-1929)*, Foligno : Il Formichiere. ISBN 9791281697386

Javier Tébar, **Andrea Tappi** y Josep Calvet, coords., 2024. *Repressió estatal i violència política del segle XX: canvis i continuïtat en els tribunals polítics a Espanya, Portugal i Itàlia*, Barcelona: Memorial Democràtic. ISBN 978-84-10393-14-1

Tirado, Daniel A.; Julio Martínez Galarraga. 2024. Inequality in Market Acces. In Elburg, Z., Nijkamp,

P., Kourtit, K and Haynes, K (eds.), *The world of regional science. The thematic encyclopedia of regional science*, Edwar Elgar.

4. Altres activitats científiques de transferència i de divulgació del coneixement

Guillermo Antuña. 2024. Entrevista. "Guillermo Antuña defiende la industria como eje de recuperación de Asturias" RTPA. https://www.rtpa.es/noticias-asturias:Guillermo-Antu%C3%B1a-defiende-la-industria-como-eje-de-recuperacion-de-Asturias_111626773765.html.

Guillermo Antuña. 2024. Entrevista. "Las "grandes oportunidades" del metal asturiano, según una tesis doctoral". *La Nueva España*. <https://www.lne.es/economia/2024/07/08/grandes-oportunidades-metal-asturiano-tesis-105293572.html>.

Yolanda Blasco Martel. 2024. El curs online de *Formación en educación financiera para profesorado de primaria*, del Grup de Recerca en Educació Financera (UB-UAB), organitzat per la UB i l'ICO, i en el qual hi participen **Yolanda Blasco-Martel**, Enrique Jorge-Sotelo i Sergi Lozano, ha rebut un dels premis Finanzas para Todos que atorga el Plan de Educación Financiera, promogut pel Ministeri d'Economia, Comerç i Empresa, el Banc d'Espanya i la Comissió Nacional del Mercat de Valors (CNMV). 24 de setembre.

Ángel Calvo. 2024. Entrevista pel programa "Documentos Radio Nacional", amb motiu del centenari de Telefónica, 1 de març. . <https://www.rtve.es/play/audios/documentos-rne/matilde-cumple-cien-anos-siglo-telefonica-19-04-24/16068643/>.

Jordi Catalan. 2024. Entrevista al programa "La Linterna" de COPE Catalunya i Andorra amb motiu dels 25 anys de l'entrada en vigor de l'euro. Podeu descarregar l'àudio en [aquest enllaç](#) (a partir del minut 22:25). 1 de febrer.

Jordi Catalan. 2024. Carlos Astarita (Universidad Nacional de La Plata-CONICET, i ex director de l'École des Hautes Études en Sciences Sociales, EHESS, de París), publica una àmplia ressenya a la revista *Sociedades Precapitalistas*, titulada "[Una nueva obra sobre la historia económica de Cataluña](#)", sobre el llibre editat per **Jordi Catalan**, *Crises and Transformation in the Mediterranean World. Lessons from Catalonia* (2023, Cham: Palgrave Macmillan). 19 de març.

Jordi Catalan. 2024. Carles Manera Erbina (Universitat de les Illes Balears i conseller del Banc d'Espanya), publica a la revista *Recerces, número 85*, una ressenya del llibre *Crises and Transformation in the Mediterranean World. Lessons from Catalonia* (2023, Cham: Palgrave Macmillan).

Jordi Catalan. 2024. Entrevista al podcast *Todo comenzó ayer* de l'Asociación Española de Historia Económica, dins la plataforma New Books Network. [L'episodi 54, presentat per Raul Molina Recio](#), tracta el llibre editat per **Jordi Catalan**, *Crises and Transformation in the Mediterranean World. Lessons from Catalonia* (2023, Cham: Palgrave Macmillan). 3 d'abril.

Jordi Catalan. 2024. Presentació del llibre *Crises and Transformation in the Mediterranean World. Lessons from Catalonia* de Jordi Catalan. Societat Catalana d'Economia-Institut d'Estudis Catalans, sala Pere i Joan Coromines de la seu de l'Institut d'Estudis Catalans, 14 de maig. Disponible a Youtube en [aquest enllaç](#).

Josep Colomé Ferrer. 2024. Entrevista. Josep Colomé Ferrer entrevistat per Elena Catalán al podcast "Tiempos Agrarios" de la revista *Historia Agraria* a rel del seu article "[Trabajo agrario femenino en Cataluña, 1830-1930](#)", publicat al número 93 d'aquesta revista. Podeu consultar el podcast en [aquest enllaç](#).

Diversos. 2024. El número 89 de la *Revista Econòmica de Catalunya*, titulat "Les arrels de l'economia

catalana" fa un homenatge al Dr. Jordi Nadal. El número ha estat coordinat per Albert Carreras. Hi participen diversos membres del Departament i del Centre d'Estudis Jordi Nadal (Jordi Catalan, Àlex Sánchez, Carles Sudrià, Èric Gómez-i-Aznar, Julio Martínez-Galarraga, Enric Tello, Podeu consultar el número complet en [aquest enllaç](#).

Paloma Fernández Pérez. 2024. Entrevista en dos articles de premsa sobre l'empresa Grífols. El primer és l'article d'Analía Plaza titulat "[Grífols, la multinacional espanyola que hace fortuna con la sangre de inmigrantes mexicanos en EEUU](#)", publicat a *El Periódico de España*. El segon és l'article de Dani Cordero, publicat a *El País* i titulat "[Cuando Gotham olió la sangre en Grífols](#)". 13 de gener.

Paloma Fernández. 2024. Disponible a Youtube la intervenció de [Paloma Fernández](#), titulada "[Thinking ahead: Making relevant business history](#)", al Workshop Business History celebrat a la Universidad de los Andes, Bogotà (Colòmbia). 1 de juliol.

José Antonio García Barrero. 2024. Article en blog. Ocells de temporada: la temporalitat de la migració com a factor en la inserció social i econòmica dels migrants. *5centims.cat*. <https://www.5centims.cat/ocells-de-temporada-la-temporalitat-de-la-migracio-com-a-factor-en-la-insercio-social-i-economica-dels-migrants/>.

Miquel Gutiérrez Poch. 2024. Article «Aigua de Rigat SA»: quan l'aigua parla de futur (1923-2023). *L'Aqüífer Carme-Capellades*: 8-10. https://www.icuacc.cat/pdf/documentacio_2024/Laquifer_num3.pdf.

Miquel Gutiérrez-Poch. 2024. Conferència. "Aquí es troben a cada pas molins de paper". La gènesi i el desenvolupament de la manufactura paperera de l'Anoia al segle XVIII en la presentació de les bases del Premi Gumersind Bisbal de Recerca Històrica, a l'Ateneu Gumersind Bisbal de la Pobla de Claramunt.

Miquel Gutiérrez Poch. 2024. Disponible a Youtube la conferència de [Miquel Gutiérrez Poch](#), titulada "[Miquel i Costas & Miquel, la tradició moderna feta paper](#)", que va impartir a l'Ateneu Barcelonès el 29 d'abril.

Yuan Jia Zheng. 2024. Guanya la beca postdoc [Business History Initiative](#) del Harvard Business School. 4 de març.

Carlos Marcuello Recaj. 2024. Conferència. "La globalización alternativa: iniciativas geopolíticas y económicas de los países emergentes". Centro Internacional de Postgrado "Instituto Séneca", Madrid, 25 de gener.

Carlos Marcuello Recaj. 2024. Conferència. "China: del subdesarrollo a la hegemonía". Centro Internacional de Postgrado "Instituto Séneca", Madrid, 18 d'abril.

Carlos Marcuello Recaj. 2024. Conferència. "Integración regional. La Unión Europea ¿un ejemplo para Iberoamérica?". Centro Internacional de Postgrado "Instituto Séneca", Madrid, 30 d'abril (virtual).

Carlos Marcuello Recaj. 2024. Conferència. "La Unión Europea: ¿gigante económico y enano geopolítico?". Centro Internacional de Postgrado "Instituto Séneca", Madrid, 30 d'abril (virtual).

Carlos Marcuello Recaj. 2024. Conferència. "Protocolo empresarial, oficial y social de China: aproximación al país y sus gentes". Escuela Internacional de Protocolo, Madrid, 6 i 27 de novembre.

Julio Martínez Galarraga. 2024. [Julio Martínez Galarraga](#), juntament amb Alfonso Díez Minguela i Daniel A. Tirado Fabregat, reben el premi Joan Sardà Dexeus per l'article "Catalunya dins l'economia espanyola: del vapor a la intel·ligència artificial, de màquina a vagó", publicat al número 89 de la *Revista Econòmica de Catalunya*. La *Revista Econòmica de Catalunya* atorga cada any els premis [Joan Sardà Dexeus](#) com a part dels guardons amb els que el Col·legi d'Economistes de Catalunya, editor de la publicació, distingeix la tasca dels professionals de l'economia i l'empresa. 28 de juny.

Eduard Masjuan Bracons. 2024. Presentació de llibre. *Hacia el Ideal. Textos libertarios de Albano Rosell (1947-1959)*. A càrrec d'Eduard Masjuan Bracons, doctor en Història Econòmica, i Sergio Yanes Torrado, doctor en Antropologia Social i Cultural, i autor del llibre presentació i de la selecció dels textos del llibre. Museu d'Història de Sabadell, Ajuntament de Sabadell. 9 de maig.

Ramon Ramon-Muñoz. 2024. Presentació de llibre. [Ramon Ramon-Muñoz](#) ha presentat el seu llibre *Oli d'Oliva i cooperativisme a la Catalunya de Ponent. La Cooperativa la Granadella (1920-2022)* a l'Espai Macià de les Borges Blanques. En l'acte també hi ha intervingut l'historiador Marc Macià. [Aquest acte](#) està inclòs en el marc de l'agenda 2024 de les Borges Blanques, Capital de l'Oli.

Ramon Ramon-Muñoz. 2024. El diari Segre, es fa ressò [de la presentació](#) del llibre de [Ramon Ramon-Muñoz](#) *Oli d'oliva i cooperativisme a la Catalunya de Ponent. La Cooperativa de la Granadella (1920-2022)*, que va tenir lloc el 10 d'abril a la Sala de Juntes de la Facultat de Lletres de la Universitat de Lleida. A més, el diari destaca Ramon Ramon-Muñoz en la seva secció "L'ascensor".

Ramon Ramon-Muñoz. 2024. Amb motiu del centenari de la Cooperativa de la Granadella, el Consell Comarcal de les Garrigues ha lliurat a totes les biblioteques de la comarca, un exemplar del llibre *Oli d'oliva i cooperativisme a la Catalunya de Ponent. La Cooperativa la Granadella (1920-2022)*, de [Ramon Ramon-Muñoz](#).

Ramon Ramon-Muñoz. 2024. L'episodi número 61 del podcast "Todo comenzó ayer" de l'AEHE té com a protagonista [Ramon Ramon-Muñoz](#), que hi és entrevistat a rel de la publicació del seu llibre *Oli d'oliva i cooperativisme a la Catalunya de Ponent. La Cooperativa la Granadella (1920-2022)*. Podeu escoltar l'entrevista [en aquest enllaç](#).

Ramon Ramon-Muñoz. 2024. Participació en el documental "Terra Verge Extra". Garrigues Altes. Comunitat de Municipis - Ajuntament de la Granadella - Generalitat de Catalunya. Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació. Enllaç actiu: https://www.youtube.com/watch?v=zxCO8G_iYrY. 1 d'octubre.

Álex Sánchez. 2024. Membre de l'equip assessor del nou projecte del Born Centre de Cultura i Memòria, que s'integra a la xarxa d'equipaments del Museu d'Història de Barcelona (MUHBA). El recinte de l'antic mercat del Born inicia una nova etapa per explicar des de la història Moderna de la ciutat fins a la puixança de Barcelona durant el s. XIX, que va culminar amb l'Exposició Universal del 1888. Acompanyen Álex Sánchez en aquest equip assessor altres membres de la Universitat de Barcelona com Agustí Alcoberro, Mariela Fargas, Mireia Freixa, Mercè Renom o Jordi Roca Vernet.

Álex Sánchez. 2024. Es presenta el documental "[Teixint somnis. L'Escola Industrial, la fàbrica que es convertí en universitat](#)", en el que hi ha participat [Álex Sánchez Suárez](#), com a entrevistat. 12 de desembre.

Esther Sánchez y Santiago López. 2024. Presentació del llibre: *Referentes internacionales del desarrollo nuclear español, 1945-actualidad*, Madrid, Colegio Oficial de Ingenieros Industriales de Madrid.

Esther Sánchez. 2024. Concurs. Organización del III Concurso de dibujo infantil (Ed. Primaria), Mi empresa perfecta para trabajar.

Esther Sánchez. 2024. Conferència. Ciclo de conferencias Salamanca en la transición energética: pasado y presente de los recursos de la provincia, Universidad de la Experiencia (majors de 55 años).

Esther Sánchez. 2024. Participación en la Semana de la Ciencia y diversas actividades en el marco del programa "Mujer y niña en la Ciencia".

Enric Tello. 2024. [Enric Tello](#) i [Ana Moragues](#) participen a la jornada "Crisi de la Pagesia: Rendibilitat i Sostenibilitat", organitzada pel [Hub en Sostenibilitat Global](#) de la Universitat de Barcelona. Podeu veure les intervencions en la jornada en [aquest enllaç](#). 3 d'abril.

Enric Tello. 2024. Entrevista per [elDiario.es](#) i *Alternativas Económicas*. Podeu consultar l'entrevista sencera en [aquest enllaç](#). 31 de maig.

5. Base de Dades “Empreses i empresaris a la Catalunya del segle XIX”

El Centre d'Estudis Jordi Nadal d'Història Econòmica gestiona un sistema de bases de dades titulada en conjunt “Empreses i empresaris a la Catalunya del segle XIX”. La base de dades esta composta de tres bases de dades. La primera procedeix del buidatge dels protocols notariais de les províncies de Barcelona, Girona i Tarragona entre 1815 i 1866, i conté 8.121 registres referits a societats mercantils i 44.218 registres referents a socis d'aquestes. La segona base de dades prové del Registre Mercantil antic i conté només informació de les societats mercantils (5.895 registres). La tercera base de dades prové del buidatge del Registre Mercantil modern, entre 1885 i 1915, amb informació de les províncies de Barcelona, Girona i Tarragona. Aquesta base de dades conté 12.104 registres de societats mercantils i 51.080 registres corresponents als socis de les mateixes.

La base de dades és objecte de consulta d'investigadors. Durant l'any 2024 s'han elaborat 103 informes sol·licitats per vuit investigadors.